

Voorzitter,

Eigen koers houden maakt sterk! We hebben kunnen zien dat de bestuursrapportage, begroting en meerjarenraming vol positieve cijfers staan. Dat biedt vertrouwen, zeker omdat het beeld er niet zo lang geleden een stuk minder rooskleurig uitzag. Vorig jaar rond deze tijd keken we op tegen een ravijnjaar, met oplopende miljoenentekorten. Het college en de organisatie wil ik dit jaar niet alleen danken voor het opstellen van de begroting en alle rapportages, maar ook voor hun inzet bij de voorbereidingen die getroffen zijn om eventuele bezuinigingen door te voeren. Tegelijkertijd ben ik enorm blij dat bezuinigen op dit moment toch niet nodig blijkt.

De houding richting het ravijnjaar van het college is ook te prijzen. Er is bewust gekozen voor het volgen van de VNG-strategie en niet voor paniekvoetbal en harde bezuinigingen. Dit is een verstandige en strategische keuze geweest. Het Rijk betaalt gemeenten inmiddels meer voor hun taken, waardoor we nu juist een stevige financiële basis hebben.

Financiële positie en vooruitblik

Lokaal Belang constateert met tevredenheid dat de financiën de komende twee jaar in goede staat worden overgedragen aan de volgende gemeenteraad. Ook de tekorten die in 2028 en 2029 moeten worden ingelopen, blijven binnen de perken: minder dan een miljoen op een totale begroting van ruim 150 miljoen.

En dat biedt ruimte! Bijvoorbeeld om de gemeentelijke belastingen slechts beperkt te laten stijgen. Doordat er in de afgelopen jaren minder aan afval en riool is uitgegeven dan verwacht, hebben we voldoende reserves opgebouwd. Die zetten we nu in om de woonlasten laag te houden. Voor 2026 stijgen de gemiddelde woonlasten met slechts 1,5%. Dat is een stuk minder dan de inflatie.

Risico's en onzekerheden

Tegelijkertijd blijven er onverminderd zorgen en onzekerheden. Welke keuzes maken het demissionaire kabinet en het nieuw te vormen kabinet ten aanzien van de hoogte van de rijksbijdrage aan gemeenten? Hoe ontwikkelen de oplopende uitgaven in het sociaal domein en de renterisico's zich de komende jaren? Welke financiële consequenties brengt een eventuele fusie van de ODA met zich mee? Hoe beïnvloedt het Meerjarenonderhoudsplan voor het gemeentelijk vastgoed de ruimte in onze toekomstige begrotingen?

Hoewel de huidige financiële positie gezond is, is het van belang om realistisch te blijven. De genoemde factoren kunnen de komende jaren een aanzienlijke impact hebben op onze begroting. Waakzaamheid en flexibiliteit blijven daarom noodzakelijk om tijdig te kunnen bijsturen en de financiële gezondheid van onze gemeente te waarborgen. Is het verstandig om een aparte investeringsreserve in het leven te roepen? Daarmee creëren we de mogelijkheid om ook in economisch mindere tijden te blijven investeren in projecten die bijdragen aan de ontwikkeling en leefbaarheid van onze gemeente.

Investerings in wonen

Lokaal Belang blijft investeren in woningbouw. Het thema wonen was in de vorige raadsperiode erg belangrijk, is in deze raadsperiode erg belangrijk en blijft erg belangrijk.

Tegelijkertijd zien we dat de realisatie van woningbouw jaarlijks achterblijft, blijkens de jaarstukken. Dat speelt overigens niet alleen in Oude IJsselstreek. In heel Nederland zijn in 2024 slechts 69.000 woningen gerealiseerd, terwijl er 100.000 op de planning stonden.

In sommige gevallen heeft dat logische oorzaken. In het voorjaar van 2024 heeft de raad bijvoorbeeld ingestemd met de uitbreidingslocatie De Tuit in Varsseveld. Daarop kwam bezwaar, waarover de Raad van State nog steeds uitspraak moet doen. Gezien de wachttijd van circa twee jaar vrezen wij dat deze uitspraak pas volgend voorjaar, of zelfs later, zal volgen. Kostbare tijd die verloren gaat. Dat is vooral erg jammer voor al die jongeren die graag op zichzelf willen wonen en een eigen leven of gezin willen stichten.

Aan het college zou ik willen vragen: Kunnen we bij de andere locaties maatregelen nemen om dit soort vertraging te voorkomen? Als we op zorgvuldige wijze langdurige bezwaarprocedures kunnen voorkomen, zetten we ons daar graag voor in.

Verder is Lokaal Belang enorm blij dat de flexwoningen in 2026 eindelijk worden geplaatst. Tegelijkertijd zien we dat dit met de enorme opgave nog steeds een druppel op een gloeiende plaat is. Het is van groot belang dat jongeren en woningzoekenden snel en betaalbaar aan een woning kunnen komen. Want met de achterlopende realisatie ten opzichte van de woningbouwambitie én de hoge wachtlijsten in de sociale huur, is de uitdaging groot. Daarom willen wij het college oproepen om te onderzoeken of leegstaande panden in de gemeente geschikt zijn voor tijdelijk gebruik als woonruimte via leegstandsbeheer. Daarnaast zien we graag of een leegstandsverordening kan bijdragen aan het creëren van extra woonruimtes. Daarom dien ik hierbij de motie leegstandsbeheer in.

Mobiliteit

Voorzitter, ik ga verder met een ander aandachtspunt uit het fysieke domein: het mobiliteitsplan. Dit ambitieuze plan schetst hoe we de komende jaren de bereikbaarheid willen verbeteren. Wij steunen de geplande ontwikkelingen aan de N18 en de Slingerparallel. Daarnaast vragen wij opnieuw aandacht voor een zuidelijke rondweg om Silvolde, die het verkeer op de N317 kan verminderen. Neem daarbij ook de aansluiting op de A18 mee, zodat een rondweg ontstaat die Etten, Terborg en Silvolde ontlast.

De investeringen in infrastructuur worden aanzienlijk. Kan het college aangeven hoe dit gefinancierd gaat worden? En wordt het verstandig geacht om hiervoor nu al reserveringen te treffen?

Sociaal domein en noaberschap

Naast het fysieke domein, zijn er ook in het sociale domein voldoende uitdagingen. Lokaal Belang ziet graag een versterking van het noaberschap waarin we omkijken naar elkaar. In eerste instantie je eigen regie voeren maar ook samen met je netwerk om je heen en in je buurt. Daar spelen het verenigingsleven, onze sportverenigingen en andere maatschappelijke initiatieven een grote rol in. Ook de mantelzorgers in onze gemeente verdienen alle lof voor hun bijdrage aan de zorg voor hun naasten.

Onderwijs en voorzieningen

We zijn voor kwalitatief goed onderwijs waar ook de schoolgebouwen een onderdeel van zijn. Na een lange aanloop is recent het Intergraal Kindcentrum de Wijssel in Gendringen geopend. Een modern, inclusief gebouw van hoge kwaliteit met veel groen in de ruime buitenruimte. Een gebouw waar we met ons allen trots op mogen zijn. Met ontwikkelingen bij de Plakkenberg in Silvolde en de Woelwaters in Ulft, hopen we op dezelfde fantastische uitwerking. We geven graag alle betrokkenen een compliment voor de wijze waarop de participatie op dit onderwerp verloopt.

Mentale gezondheid en jongerenwerk

Lokaal Belang maakt zich al lange tijd zorgen over de mentale gezondheid van onze jongeren. Met de pilot bij Buurtzorg Jong werken de jeugd gezinswerkers intensief samen met de specialisten in de jeugd GGZ. Hierdoor wordt sneller hulp en ondersteuning geboden. Daarnaast is het positief dat er nu een mobiel ontmoetingspunt voor jongeren is, dat ook de kleine kernen bedient. Het jongerenwerk zet daarmee goede stappen.

In 2026 stelt de raad het nieuwe preventie- en handavingsplan alcohol- en middelengebruik vast. Wij vinden het belangrijk dat daarin met prioriteit aandacht wordt besteed aan het vaperen, een ontwikkeling die met name onder jongeren zichtbaar is en zorgen oproept. Dit onderstreept de urgentie om sterker in te zetten op preventie op scholen. Daarnaast is een intensieve samenwerking tussen scholen, jongerenwerk, gemeente en politie noodzakelijk om dit vraagstuk gezamenlijk en effectief aan te pakken. De politie heeft aangegeven hier graag een actieve bijdrage aan te willen leveren.

Het jongerenwerk heeft de afgelopen jaren overtuigend laten zien van grote waarde te zijn voor onze gemeente. Hun inzet en resultaten verdienen zonder meer onze waardering en complimenten. Tegelijkertijd wil ik de portefeuillehouder het volgende voorleggen: Zijn er voldoende FTE's beschikbaar om het jongerenwerk ook in de toekomst optimaal te kunnen inzetten? En is er daarbij genoeg ruimte om niet alleen de bestaande taken uit te voeren, maar ook stevig in te zetten op de preventie van middelengebruik en het toenemende vaperen onder jongeren?

Gezonde basis voor de nieuwe raad

Voorzitter ik sluit af.

Met deze begroting en meerjarenraming kijken we vooruit naar een financieel gezonde toekomst. Daarmee zorgen we dat de nieuwe gemeenteraad, die na de verkiezingen in maart aantreedt, kan starten met een solide financiële basis.

Door het vasthouden aan onze eigen koers, staat Oude IJsselstreek sterk. Daarmee kijken we vol vertrouwen uit naar de komende raadsperiode, waarin Lokaal Belang zich weer dichtbij, betrokken en betrouwbaar inzet voor Oude IJsselstreek!